

GORENJE.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. «GORENJE» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Gospodarstvo drugod in pri nas.

K državnozborni debati o naselitvi menihov.

(Dopis.)

I.

Tuji, iz drugih držav izgnani menihi se naseljujejo v Avstrijo. Najbolj se jim dopadajo slovenski kraji, v katerih biva dobro ljudstvo, ki ponudi še drugo stran lica, če ga udariš po eni. Dr. Tavčar je čutil nesrečo, ki preti slovenskemu narodu z naselitvijo menihov, in podal slike o delovanju slovenske duhovščine, katere so se celo ti naši trdokožneži ustrašili, ker glasno lamentirajo zaradi nje v svojih glasilih. Toda vsi govorniki proti naselitvi se niso dotaknili gmotne škode, ki preti kmetu po naselitvi menihov.

Vsakdo ve, da sto ali več menihov v kakem samostanu ne živi samo od zraka. Vobče je tudi znano, da ti menihi s svojim delom ne pridelajo bogastva. Od žuljev kmetov ponajveč živijo, se bogatijo in včasih vlovilo kako bogato ženico, ki jim izroči vse svoje večje premoženje, včasih pa tudi kakega bogataša, ki je izgubil veselje nad svetom, toda glavna sredstva preživljenja in bogatenja dobivajo iz preprostega naroda.

Francoski menihi so čudovito bogati. Zaradi tega so jih izgnali s Francoskega in ker so proti državni osnovi napeljavali ljudi. Glavni povod njih iztiranja je pa njih gospodarska škodljivost, ki obstoji tudi v tem, da menihi dobivajo v roke tisoče najboljšega kmetijskega sveta. — Dokler so mogla gospodariti naša veleposestva, našlo je pri njih precejšnje število kmetskih delavcev zasluzke. Dobivali so živež, krmo za živino, drva za kurjavo i. t. d. Ti ljudje so živeli slabo v svojih krajih. Manjši kmet v nasprotju h graščaku je imel v teh delavcih izdatno podporo, kmetoval je lažje, če njegovo in njegovih otrok delo ni zadostovalo.

Ko so odprle tovarne svoje delavnice in ko so mesta pričela veliko delo industrije, zapustil je ta kmetski delavec svoj stan ter se podal kot delavec v to novo gospodarstvo, za njim pa seveda tudi marsikateri sin

ali hči trdnega kmeta. Nehati je moralo gospodarstvo veleposestev, ker ni bilo dobiti delavcev. Kjer so si veleposestniki, kakor na Nemškem, mogli pomagati s stroji in kjer se izplača, da dobivajo v najnujnejšem delu ljudi iz drugih dežel, ki imajo še dovolj takih ljudi, ki si ne upajo prijeti za nobeno drugo delo, nego kmetijsko, tam veleposestva še dobro gospodarijo. Toda v goratih krajih ne morejo delati s stroji, ker ne dobijo delavcev, zato morajo ustaviti gospodarstvo. V takih deželah se kmetom prodajajo veleposestva po parceliranju. Na njih nastanejo nove kmetije, prejšnje pa se okoristijo s kakimi dobrimi kosi grajskega sveta. Grajski svet ali pa svet prejšnjih samostanov je najboljši. Kmet-tlačan ima navedno le najslabšo zemljo. Kdor sam obdeluje zemljo, in naj bode tudi lastnik tiste, je v tem ravnilo in ravnilo bo to skoro za vso Evropo. S tlako — bodi kakor že — gre tudi na kmetiji h koncu. Nemške države so že zdavnaj uvidele važnost kmeta kot izgojitelja najtrdnejšega človeka, kot davkoplačevalca in kot najboljšega vojaka.

Nemške države kupujejo veleposestva in iz njih delajo manjše kmetije, večje gozde pa obdržijo v lasti države. Mnogo milijonov denarja izdajajo za uredbo takih kmetij. Dobri pisatelji pišejo o kmetiji, da izborno uspevajo te kmetije. Nekateri trdijo, da se je s tem nekoliko zagodilo izseljevanje kmetskega ljudstva v Ameriko. V premogovih jamah tudi nočejo več delati. V te morajo dobiti Slovane. Smer tega državnega nakupovanja veleposestev, ki ne morejo več gospodariti, in stvaritve kmetij je ta, da se poda narodu več mogočnosti produktivnega dela, zdravega življenja in da se ohrani narodu temelj vsega gospodarstva, t. j. kmetije. Tovarne dobe še vselej dosti delavcev, sicer pa se izdelujejo stroji, ki store, da se rabi v industriji vedno manj človeških moči. Čim več je kmetij, tem več je preskrbljenih kmetskih družin, ki pa tudi industrijalnim delavcem preskrbljujejo živež, da ga ni treba uvaževati Amerike.

Tako sodijo in delajo Nemci. Med omikanejsimi narodi se gre torej na kmetiji za več kuhinj in več zibel. Ondi iztirajo menihe ali pa jim ne dajo strehe. V teh državah ne velja, da sme menih, kakor drugi človek, nakupiti si kak svet in na njem živeti za svoj denar. V teh državah vedo, da menih ne živi ob svojem, tudi ne puste v teh državah kmetijskega sveta prodati ljudem, ki bi živeli le od

izsesavanja kmetov itd. Tudi čuvajo na ta način zakonske žene in dekleta pred njimi, kajti omikanejšemu kmetu ni vseeno, ako redi svojega otroka, temveč ga hoče tudi dobro izgojiti. Kako se godi pri nas, o tem prihodnjič.

Shod kranjskih obrtnikov v Ljubljani

v nedeljo dne 8. decembra 1901

na katerem se je zbralo okolu 250 obrtnikov iz vseh delov Kranjske (največ jih je došlo z Dolenjskega, nekaj je bilo navzočih tudi Škofjeločanov in Kranjcev, Ljubljančanov je bilo primeroma prav malo), da se posvetujejo o raznih stanovskih vprašanjih.

V imenu pripravljalnega odbora otvori shod gospod Engelbert Franchetti, brivski mojster v Ljubljani, pozdravi navzoče, pred vsem župana Hribarja, državne in deželne poslance, ljubljanske občinske svetnike in zaslopnike trgovinske in obrtniške zbornice ter izrazi željo, da bi ta shod obrodil obilega sadu. Izvolijo se nato z vzklikom gg.: E. Franchetti (Ljubljana) predsednikom, Bizjak in Ape (Novo mesto) podpredsednikoma, J. Kregar (Ljubljana) in J. Habit (Škofja Loka) zapisnikarjema.

K prvi točki dnevnega reda «Nova obrtna novela» poroča g. Kregar. Govornik pojasnjuje nedostatke obrtnega reda in razpravlja o obrtni noveli, ki pride v kratkem v razgovor v državnem zboru. V obrtnem zakonu se splošno pogrešajo določbe glede usposobljenja, glede nedeljskega počitka i. t. d. Konečno nasvetuje, naj bi zborovanje vsprejelo sledečo resolucijo: «I. Obrtniki vojvodine Kranjske, zbrani dne 8. decembra na obrtnem shodu v Ljubljani, strinjajo se popolnem in v celem obsegu z nasveti, katere je stavila druga zveza obrtnih zadrug na Dunaju k premembi in dopolnitvi obrtnega reda. II. Obrtniki vojvodine Kranjske, zbrani na javnem shodu dne 8. decembra 1901 v Ljubljani, pozivljajo c. kr. vlado, da premeni in dopolni obrtno novelo po sklepah in nasvetih šestega obrtnega sestanka in druge zveze obrtnih zadrug na Dunaju.» — Obe resoluciji se sprejmeta soglasno.

O naslednji točki «Delo v prisilni delavnici» in kaznilnicah sploh» poroča g. E. Franchetti. Poročevalec je temeljito dokazal, koliko škode napravi prisilna delavnica ljubljanskim črevljarjem, krojačem, mizarjem in knjigovezom. Po obširnem svojem utemeljevanju nasvetuje naslednjo resolucijo: «Udeleženci obrtnega shoda v Ljubljani

obžalujejo, da c. kr. vlada, oziroma deželni zbor kranjski dovoljujeta, da se v kaznilnicah napravljajo velikoindustrijska podjetja, ter se na ta način delo vsem obrtnikom, zlasti pa krojačem in mizarjem velika škoda. C. kr. vlada in deželni zbor kranjski se zatorej odločno pozivljata, da nemudoma ustavita v kaznilnicah, oziroma v prisilni delavnici vsakršno delo, katero pripada obrtnikom; kaznjenci naj se pa uporabljajo za vodna in cestna dela namesto laških delavcev, od katerih nima nobeden stan zasluzka in kateri tudi niso avstrijski davkoplačevalci.» — Pri tej točki se vname mala debata, v katero so posegli gospod J. Turk, češ, naj se naprosi župan Hribar kot poslanec ljubljanskega mesta, da zastopa v tej resoluciji izražene želje, gg. F. Tuma, Malovič, Lavtar in Kregar, ki nasvetuje, naj se izvoli odposlanstvo, katero naj izroči to resolucijo predsedniku deželnega sodišča g. Levičniku in ga prosi odpomoči. Pri glasovanju je bila resolucija soglasno sprejeta, kakor tudi dodatna predloga gg. Turka in Kregarja.

Tisti poročevalec govori o organizaciji obrtnikov, od katere bodo imeli korist edino le obrtniki. Vsled njegovega nasveta je shod sklenil, da se ustanovi zveza obrtnih zadrug za Kranjsko. Izvoli naj se odsek 10 članov, kateri ima sestaviti pravila, jih predložiti v potrjenje in potem sklicati ustanovni shod, na katerem naj se voli stalni odbor zveze. Gospod F. Tuma opozori pri tej točki na potrebo obrtnega glasila, ki bi brez kake politične smeri zastopalo samo stanovske koristi obrtnikov. Govorili so še gg.: Lavtar, Frančič in Malovič ter očitali političnim strankam, da se ne brigajo za obrtnike. Gosp. župan Hribar je zavrnil to očitjanje, češ, da sta deželni zbor kranjski kakor tudi občinski odbor ljubljanski pospeševala koristi obrtnikov, kolikor je bilo v njunih močeh. Obrtnikom je treba resnega dela, prilagoditi se morajo novim razmeram, ker strojev nihče več ne spravi s sveta. Treba je skupnega dela, treba obrtnih produktivnih zadrug. Le na ta način je mogoče pomagati malemu obrtniku. — Resolucija glede organizacije obrtnikov je bila soglasno sprejeta. V odsek, ki naj sestavi pravila zveze, se volijo načelniki ljubljanskih obrtnih zadrug in g. Arhar iz Št. Vida.

Shod sprejme pred zaključkom po predlogu gospoda Kregarja resolucijo, s katero se zahteva ustanovitev vseučilišča v Ljubljani. Posebna deputacija naj izroči to resolucijo deželnemu predsedniku baronu Heinu.

PODLISTEK.

Sanje v Miklavževi noči.

V Miklavževi noči nisem mogel zaspati. Ne vem, ali so bili temu vzrok mnogoštevilni parkeljni, ki so ropotali in godrnjali tam zunaj na ulici, ali pa mučiča me misel, da bi bil letos sv. Miklavž prav lahko prinesel Slovencem univerzo, ko bi bil le hotel.

Pod utisom te misli zadremal sem s težavo šele proti jutru, in v slabo krepilnem spanju so me mučile tele sanje:

Minister pl. Hartel premetaval je plemenite kosti svojega rojstva po sicer že večkratno obrabljenem, pa vendar še dokaj čednem ministrskem sedežu in je takole modroval:

«Kaj zlodja? Že zopet polna miza peticij in prošenj za univerzo v Ljubljani! Kaj naj storim? Podpirati moram vlado, vse njene težnje ter negovati vse njene principe! Zato sem minister! In eden izmed glavnih, tradicionalnih principov naše vlade je vendar ta, da se sistematično in kar mogoče hitro germanizujejo nenemški narodi, zlasti Slovani!

Zabrodil sem jo bil v Inomostu! In sedaj so se kar naenkrat začeli gibati še celo Slovenci! Še premalo pazi ta naš tajni svetnik in kardinal Missia. Pa saj ni

utegnil, ker je vsa zadeva prišla kar čez noč. Sam sem kriv! Kaj vraga sem vendar mislil, da sem Lahom tako hitro obljubil univerzo?

Toda kar je, pa je! Sedaj moram gledati, da se čedno izmuzam iz te zagate, in sicer tako, da univerze v Ljubljani ne bo, dokler bom jaz minister! Da ne bode vlada kdaj rekla, češ, Hartel ni bil dober minister. Kadar bode drugi — in morebiti dobim naslednika prej, nego sam mislim — potem naj delajo, kar hočejo! Potem bodem jaz kritikoval!

Torej pamet, pamet — kje si? V prvi vrsti so tu slovenski poslanci, katere nam je naš tajni svetnik Missia, oziroma njegov naivni Jeglič sem poslal.

Pogačnik? «Slovenec» ga imenuje pravega državnika, in «Slovenec» je glasilo vsega katoliškega ljudstva, torej more že biti res. Vox populi, vox Dei! (Ljudski glas, božji glas!)

No, pa Pogačnik morebiti, ne bo pripravljen?! Potem sem jaz dober! Kaj bi človek dal, da bi res ne bil pripravljen?!

Čakaj, kvarta rad! In moja dva pisarja Majer in Miler tudi rada kvartata! Morebiti spravim te tri skupaj, da bodo kvartali par noči! To je nedolžna zabava, jaz pa se znebim tako svojega najnavihanejšega nasprotnika v tej sitni zadevi! E, dobra misel mi pride nasproti, kadar le hočem! Zato sem pa tudi minister! Da bi le šlo!

V Kranju, 14. decembra.

Slovensko vseučilišče v državnem zboru. Na dnevnem redu petkove seje od proslega tedna je bil najprej predlog Jugoslovanov glede slovenskega vseučilišča. Na kratko smo poročali že v zadnji številki, kako burni prizori so se pripetili. Dodatno naj še omenimo, da je prvi govoril najbolj žalostni junak izmed slovenskih poslancev, namreč dr. Šušteršič. Nemci so zasramovali in poniževali ne le njega, temveč Slovence še posebej. Govorila sta med drugim tudi slovenska poslanka dr. Ferjančič in Ploj ter Čeh dr. Žaček. Govoril je tudi naučni minister Hartl, ki se je sicer prilizoval Slovencem z lepimi besedami in sladkimi obljubami, a vsa njegova dejanja kažejo, da so bile to samo fraze. Nujnost je bila seveda odklonjena. Zanj so glasovali samo Jugoslovani, Čehi, nekaj socijalnih demokratov in neodvisnih opozicijskih Poljakov. Poljski klub je pa snedel dano besedo za glasovanje o nujnosti predloga.

Državni zbor razpravlja sedaj o budgetnem provizoriju. Ministrski predsednik Körber je zagrozil parlamentu z odpravo ustave, katera grožnja pa ni nikogar presenetila. — Grof Dzieduszycki je omenil dogodbe v Vrešnu. — O kmetijskih zadrukah je govoril poslanec Povše. — Državni zbor zboruje do 19. t. m.

Avstrijska vojna uprava hoče v prihodnjem zasedanju zahtevati, da se število vojakov pomnoži. Res čudno! Na eni strani se vlagajo prošnje za zmanjšanje vojne, vlada pa sili pomnožiti vojaštva.

Deželnozbornske volitve na Primorskem. V mestni skupini je bil minulo soboto izvoljen z veliko večino dr. Tuma. Živio! — V Istri so zmagali Slovani z 8 kmetškimi mandati, v mestni skupini Kastav-Volosko-Sovran-Moščenice je bil izvoljen Hrvat dr. A. Stanger. Drugod so izvoljeni Italijani. — Iz goriškega slovenskega veleposestva sta voljena kandidata društva veleposestnikov Bolko in Jakončič, pri drugi volitvi pa še klerikalec Klančič proti Muhi.

Tirolski namestnik grof Merveldt je odstopil.

Češki deželni zbor je sklican na dan 28. decembra.

Angleški vojni urad poroča, da je imela angleška armada v južni Afriki v novembru na bojišču naslednje izgube: 18 častnikov in 143 mož ubitih, 46 častnikov in 389 mož ranjenih, 58 mož je umrlo vsled ran, 77 se jih le izgubilo. Od začetka vojne do sedaj je padlo 18.348 angleških vojakov, med temi 882 častnikov.

No, sicer bi si pa jaz kmalu upal dvomiti, da bi bil Pogačnik res tako izvrsten državnik?! Res je tudi Bismark rad razgrajal in razbijal po gostilnah in kavarnah, tako da se ga je prejelo ime: «der tolle Bismark», toda to je delal še pred, predno je nastopil svojo državniško karijero. Pogačnik pa je bil, kakor slišim, že državnik, ko je razbil mizo. Tudi je potem padel v jarek, kar od Bismarka ne vem! To me moti in skoro bi mislil, da Pogačnik ni tako hudo nevaren!

Pa le «ta gvišno» delajmo: naj gredo kvartat!

Venzajc? Tega boli želodec od prevelike «šume» petijota. Se mu ne ljubi, ker je vrhutega v silnih skrbeh, da bi kaka dolenjska vas ne pogorela, ali kak zvon ne počil!

Zitnik? Ta Orestes se mi smili, ker ga tako silno preganja furija «Častna beseda». Ne pride k sapi in torej tudi ne do besede!

Pfeifer? Bode z mano! Kajti, ako bi bila univerza v Ljubljani, tedaj bi očetje, ki pošiljajo svoje sinove na vseučilišče, ne potrebovali toliko denarja, kakor sedaj!

Povše? Čaka križca. Nič bati!

Dr. Šušteršič? Ga peče žlindra, ki je seveda hudo gnojilo, če je tudi manjodstotna! Si ne upa govoriti! In to pride meni v prid! To bom porabil! Zopet izvrstna ideja! Zato sem pa minister! Moj načrt, da se ta

Dopisi.

Z Gorenjskega. (Misli o bohinjski železnici.) Gotovo so se vsi Bohinjci razveselili, ko so zaslišali, da se bo gradila bohinjska železnica. Ker je pa slovenski kmet gospodar one zemlje, po kateri bo tekla železnica, je sedaj njegova dolžnost, da pomisli, kako bi si po moči izkoristil tako koristno napravo. Namen mojega članka ni, dajati komu nasvete, ampak samo opozoriti občine in bližnje kraje ob železnici, da začne misliti, kaj bi bilo ukreniti, da bi ostali na svojih tleh svoji gospodarji. Prav umestno bi bilo, da bi se sklenilo, nobenemu tujcu prodati pod navadno ceno kaj zemlje, kajti korist od tega bodo imeli le kmetje sami. Po več podjetnikov ali bogatejše občine naj bi pokupile svet od onih zadolženih kmetov, ki bi bili mogoče prisiljeni zaradi slabega gospodarskega stanja, da jo prodajo prvemu tujcu, ki pride kupit, nekaj cenejše kakor ponavadi. Koliko n. pr. dobi iz zemlje tovarna za cement v Mojstrani? In take parcele, ki bi bile kaj vredne, bi se oddajale ali domačim podjetnikom, ali bi pa občine same prevzele podjetja, ki bi jim bila dober vir dohodkov. Seveda bi morali izročiti upravo tistih zmožnim ljudem. Pri odkupovanju zemljišč se plačujejo njive po K 2-20 kvadratni seženj. Bližnje polje je seveda tudi vse zvoženo in pohojeno, o kaki odškodnini pa nihče neče ničesar slišati. Tudi glede vožnje se zapostavljajo domačini na ljubo nekemu tujemu podjetniku. Na Jesenicah se je dne 22. m. m. vršil v ta namen že nek shod. Volil se je ondi tudi poseben odbor, ki naj bi zastopal kmetске koristi. Mislim, da bi bilo boljše, ko bi se vzela stvar nekoliko obsežnejše. — Klerikalcem so se zacedile sline po bohinjskem jezeru. Na to naj se posebno pazi, ker tam nastane drugi Bled. — Jako važna stvar so tudi gozdi. Koliko lesa se zvozi po železnici z Gorenjskega. Dobiček imajo pred vsem tujci. Treba torej, da lesni trgovci napravijo zvezo in začno stvar na veliko roko. — To so samo misli, katerih namen je, da prično interesirani krogi malo razmišljati. Zatorej na dan z dobrimi nasveti, ker več oči tudi več vidi. Uredništvo «Gorenjca» upam bo šlo temu gibanju gotovo na roko s tem, da dà na razpolaganje prostor. (Z veseljem. Opomba uredništva.) Iz česa obstoji neki kmetško vprašanje, ako ne iz reševanja takih res živo potrebnih in važnih stvari. A za dobrimi deli naj pride seveda takoj tudi pozitivno delo. Kmetje, na svoje noge!
S—o—j.

univerza, to preglasno dete, umori in uniči, bode v kratkih potezah tale:

Divide et impera — naš tajni svetnik in kardinal Missia in še kak drug slovanski renegat, recimo kak Poljak. Užaljena patologična prevzetnost — dr. Šušteršič. — Naivnost in fanatizem — škofek Jeglič. — Prepirljivost ali pa slepa oboedientia — slovenska duhovščina. — To se bode dalo vse izvrstno porabiti in bode tudi držalo. Vsaj upam!

Sedaj so pa tu tudi liberalni slovenski poslanci. Teh sitnežev je premalo in ni treba, da bi se jih bal. Pa vendar jih hočem malo potolažiti. Dam križec kakemu njihovemu rojaku, katerega imajo bolj v čislih. Saj teh križcev še precej visi gori pod streho. To bode ugajalo tudi dijakom, proti katerim pa se mora uvesti sicer še strožja disciplina. Potem moram zvečer imeti mir, da bom dobro premislil, kako bom besede postavljaj v državnem zboru.

Tako, mislim, da bo dobro. Sicer pa mi že še kaj pride na misel. Saj sem minister! Pomagali bodo moji prijatelji klerikalci. To so za nas vladine može fletni ljudje. Pomagajo nam, da včasih še sami ne vedo kdaj, ali pa vsaj ne ovirajo načrtov različnih vlad, kakor drugi sitneži! V Ameriko so nesli misijonarji ognjeno vodo in danes ni več Indijancev. Doli v Južni Afriki pobijajo

Od nekod. Imeli smo blagega župnika, moža vnetega za blagor župljanov in skrbnega za hram božji. Na stara leta ga je pa navdal zli duh častihlepnosti in odšel je mož božji odtod tja doli v žličarsko metropolo, kjer je zasedel prazni dekanski stolec. K nam pa so poslali župnikovat «gospoda», velikega po telesu, a okornega in odurnega v obnašanju. Mož nam ni ugajal, še manj pa nam je imponiral. Hodil je svojo pot in ni imel srca za nas. Kjer in kadar je bilo mogoče, dal je brco domačim veljakom. Omotal nam je navihanega župana in viribus unitis sta nam nagajala pri vsaki mogoči priliki. Župnik si je prislužil s tem častno občanstvo, častna deputacija zavednih mož pa mu je takrat izročila nezaupnico ter v rezkih besedah izrazila ustmeno in pismeno svoje mnenje. Zaljubljen sam v sebe in svoj mošnjček baje še ni opazil, da so se mu v cerkvi v moške stole vrnila in pomešala dekleta in ženice, ki sede tudi med službo božjo složno z moškimi. To nečedno navado bodo pa «gospod» gotovo še dalje trpeli, ker bi se sicer lahko zamerili nekaterim ženicam in bi cerkveni stoli v ceni padli, ko bi odpravili to razvajenost. Da bi pa ostal na višku časa in v milosti škofa-politikarja, ustanovil je seveda tudi kohorto devičaric, novodobnih amazonk, podkovanih in nepodkovanih devic. — Prišle so državnozborske volitve. Tedaj pa je postal «gospod» nenavadno delaven in agilen. Z dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi je osebno sam posegel v agitacijo. Z bojvnim krikom: «Vera (pravzaprav bera) je v nevarnosti. Bog ali hudič!» tiral je s svojimi podrepani volilno živino na volišče. Za ta čin dobi red Šušteršičeve žindre; ožindrani občani pa mu za to uslugo ostanejo hvaležni do poznih vnukov. Seveda «gospod» rad ropota čez liberalce in grešne liberalne časopise. Da, da, ti preklicani liberalci! Zgojila sta vam jih Missia in Bonaventura, a zdaj vam delajo preglavico ter vas vadijo potrebne potrpežljivosti. Ti vam perejo zaguljeno yest ter vas gonijo in drviyo, kakor drviyo vitke šuke karpe po blatnih ribnikih, da ne obtičite v blatu klerikalne samopasnosti.

Iz selške doline. V naši občini dobimo v kratkem času na Bukovci novo šolo. Delati jo bodo začeli spomladi in bode menda do leta 1903 za uporabo dogotovljena. Pomembno je, s kako žilavostjo in vstrajnostjo so zahtevali in delali za novo šolo vneti Bukovčani. Pred kakimi petimi leti so začeli prositi zanjo. Imeli so mnogo ovir od raznih strani, ki pa so sčasoma prenehale in tako so si priborili Bukovčani šolo. V sedanjih časih se dobe redkokje vasi, ki bi zahtevale šolo, ker povsod tam, kjer so brez nje, so edini s svojim zastopnikom pete kurije, da je šola prokletstvo za ljudstvo, posebno, ker imajo svoje prebivalce z ravnostimi mislimi. Seveda Bukovčani pa gotovo niso bili tega mnenja, ker so zahtevali šolo, ki jim bode v korist, da se bode njih mla-

Angleži Bure, in sveti oče je tiho. In naivne Slovence bodo drugi narodi duševno ubili in pomagali bodo pri tem klerikalci. Da, to so naši najboljši zavezniki! Ha, ha, ha!»

In ekstenca se je smejal ter se preobračal po ministrskem sedežu, tako, da je ta konečno prišel iz ravnotežja ter hrupno zaropotal s svojim imenitnim tlačiteljem vred! — — —

Hipno sem se zbudil, pogledal okrog sebe in videl, kako so otroci prevrnili stolec, na katerem jim je bil prinesel sv. Miklavž različnih darov. Ta ropot me je bil vzbudil. Na tleh pa je ležala miklavževina, večinoma pobita ali pokvečena. Nehote sem jo primerjal z univerzo ter konstatiral, da sta to slednjo preobrnila združena klerikalizem in vlada, ti dve ponočni ptici, ki se tako radi izogibljeti luči belega dne!

In na misel mi je prišla naša narodna:

Čuk se je oženil tra-la-la,
sova ga je vzela hopsa-sa!

dina v nji naučila mnogo koristnih nauk in pridobila znanje za svoje življenje. Na pridobitvi nove šole na Bukovci se veselimo vsi, ki smo bili z njimi ene misli za šolo. — Opomniti bi bilo pa glede gradnje nove šole nekatere stvari, katere bi imeli prizadeti krogi uvaževati. Pri zidanju šol se navadno premalo pazi, kako se tiste zidajo in to glede na to, kakšen material se rabi in kako se dela. Na Dobravi pri Kropi so mogli letos, pred nedavnim časom na pol prezidati, zidano šolo ker je bila nevarnost, da se na enem koncu podere. V Kokri se je kar kratkomalo podrla. Pri sv. Lenartu stoji komaj sedem let in se je morala skoro vsa iznova ometati, dimniki še za silo stoje in pri straniščih se dela sumljiva razpoka. To so trije kraji, za katere se ve, koliko je pa še drugih. Skoro povsod imajo krajni šolski sveti sitnosti z večnim popravljanjem pri šoli. Na vsak način je tega vzok prepovršno delo in preslab material. Občine, ki imajo troške z zidanjem šol, imajo potem vedno nove troške za popravljanje. Zato naj bi dotični, katerim je dolžnost nadzorovati zidanje, vestno pregledovali vsa dela in opozorili takoj na vsak nedostatek. Tudi bi bilo z ozirom na kmetijski pouk v ljudskih šolah zahtevati, da se odmeri okrog vsake šole zadostno velik vrt, ki ustreza za primerno veliko drevesnico in vrt za druge poljske pridelke in zelenjavo. Na Bukovci so imeli menda to v mislih. **K. N.**

Novičar.

Na Gorenjskem.

Vabilo na naročbo. Današnji številki „Gorenjca“ smo priložili poštne nakaznice, katere naj bi cenjeni naročniki porabili, da obnové naročbo za leto 1902. Obenem najuljudneje prosimo, naj bi se naročnina čim preje doposlala, da moremo ob novem letu urediti razpošiljanje lista. Nekaj novih naročnikov se je že oglasilo za prihodnje leto, upamo pa, da bomo prihodnje leto mogli poleg vseh dosedanjih zvestih naročnikov zapisati med podpornike našega prepotrebnege lista za Gorenjsko tudi še dokaj novih odjemalcev.

Osebnosti. Davčni praktikant Anton Adamič je prestavljen iz Škofje Loke v Litijo. — Častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje je priznal deželni predsednik Ter. Koprivšek v Motniku.

Za vseučilišče so vložile dalje prošnje naslednje občine oziroma korporacije in društva na Gorenjskem: Šmartin pri Kamniku, Zminec pri Škofji Loki, Preska, krajni šolski svet v Lescah, slovensko pevsko in bralno društvo «Triglav» v Radovljici, družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

«Slovenski List» pravi, da se «Gorenjec» sramuje dr. Tavčarjevega govora proti kongregacijam in da ga omenja le na kratko, ker je neki dr. Tavčar v svojem govoru na «nečuden» način blatil slovensko ljudstvo, naslikal tisto kot nevedno in takc «skoro gotovo» precej škodil akciji za slovensko vseučilišče. Čujemo, da hoče «Narodna tiskarna» založiti in izdati poseben ponatis Tavčarjevega govora. Če se bo to zgodilo, pridejali ga bomo «Gorenjcu» kot prilogo, da se bodo tudi širše občinstvo poučilo iz znamenitega govora, kako je podivjana kranjska duhovščina, kako «Slovenski List» zavija in da bo tudi Koblar, ki po ovinkih pošilja po «Gorenjca», dobil v roke en izvod, katerega naj potem še enkrat prav temeljito prebere. Zdi se nam, da bo našel v Tavčarjevem govoru prav mnogo mest, ki se tičejo tudi njegove blagoslovljene osebe.

Triperesna deteljica. Koblarjevo glasilo piše v zadnji številki: «Ko bi ne bilo v Kranju gosp. ravnatelja Hubada in g. dekana Koblarja, bi ne imel «Gorenjec» nobenega gradiva». Ta trditev ni sicer popolnoma istinita, a nekaj je na njej. Ne umemo pa, kako je mogel «Slovenski List» prezreti tretjega neprostovoljnega sotrudnika našega lista — g. Tomaža Pavšlarja. Če že imenujemo «Gorenjčeve» dobrotnike, ravnali bi prav grdo, ako bi se ne spominjali tretje svitke zvezde: Hubad, Koblar in Pavšlar (zapisali smo jih po abecednem rédu, da ne bo

nepotrebne zamere), ta triperesna deteljica je bila že večkrat prav hvaležen predmet našim razmišljanjem in pridobila nam je že marsikakega naročnika. Zato hranimo v dnu svojega srca prav globoko hvaležnost napram tem možem in v znak hvaležnosti jim hočemo posvetiti še večkrat kako vrstico v «Gorenjcu». Konsorcij našega lista, ki vedno rad ustrezne «Gorenjčevim» bralcem, se z ozirom na večkrat izražene želje bavi tudi že z vprašanjem, če bi ne bilo umestno napraviti klišeje enega ali drugega teh junakov. Najpoprej bi prinesli Kobljarjevo sliko, da bi cenj. bralci spoznali njegovo dušo, ker je nekoč izjavil, da se da iz obraza sklepati na lepoto duše. Drugi bi prišel na vrsto gosp. Hubad, ki sicer noče biti «monstrum scientiae», a je vendar med učenjskim svetom dobro poznat kot slavni krotitelj račje kuge. Le Tomaž ne bo dobil svojega «pildka», ker ga na Gorenjskem itak vse pozna, zlasti ob obalih sinje Save, v Kamniku je pa vsem v živem spominu izza časa zadnjih državnoborskih volitev, ko slučajno ni barantal s konjskimi silami, ampak z državnoborskimi kandidati.

Deželni zbor kranjski se skliče ali še koncem decembra ali pa na dan 4. januarja na prav kratko zasedanje.

Vseučiliška debata v državnem zboru ni bila ravno v čast slovenski delegaciji in tudi ne slovenskemu narodu. Menda so tudi nasprotniki hoteli pokazati, da ne smatrajo resnim zahteve po slovenski univerzi: poslali so v boj kar najslabše govornike. Skoro se je gibala enaka debata pred tridesetimi leti na višjem nivoju, kakor ona v petek 6. t. m. Z nastopom dr. Šušteršiča je bilo že naprej vse pokvarjeno. Zato se strinjamo z izjavo dunajskih slovenskih visokošolcev, posebno pa še glede nazaupnice, katero so izrekli Šušteršiču, ki je z namenom, da bi se bil rehabilitiral, na vsak način hotel utemeljevati nujnostni predlog za ustanovitev slovenske univerze, dasi je bil on zbog svoje preteklosti v to najmanj poklican in so mu tudi najožji politični somišljeniki prigovarjali, naj opusti to nakano.

Učiteljske vesti na Gorenjskem. Pomaknjeni so gospodje oziroma gospodične, in sicer iz II. v I. razred: Iv. Rihteršič iz Šenčurja pri Kranju in Fr. Avser v Bohinjski Beli. — Iz III. v II. razred: Mihael Kos na Homcu, Frančiška Wrus v Šiški, Franja Jugovič v Kranju in Josip Bregar v Kranjski gori. — Iz IV. v III. razred: L. Albreht pri sv. Ani nad Trzičem, Ana Praprotnik na Primskovem, Emilija Jurman v Šmartnem pri Kranju, Anton Sonc v Preski in Antonija Okorn v Kropi. — Stalno je nameščen g. Mihael Salberger na Jesenicah.

Koblar — pred sodiščem. Dne 27. decembra se vrši jako zanimiva obravnava proti kranjskemu tehantu Antonu Kobljarju zaradi hranilnične knjžice v vrednosti 10.000 kron, o kateri Koblar trdi, da mu je bila izročena v «dobre namene».

Občni zbor godbe gasilnega društva v Kranju se je vršil minuli četrtek, dne 12. t. m. V odbor so se izvolili naslednji gg.: K. Florian, A. Drukar, F. Omersa ml., Fr. Ks. Sajovic, Ferd. Hlebš, Lovrenc Rebolj, Josip Fuso.

Glas iz občinstva. Jako pripraven je večerni vlak, ki vozi iz Ljubljane točno ob desetih. Potniki se čestokrat pritožujejo, da vlak ne čaka niti toliko časa, dokler je blagajna k istemu vlaku odprta. Občinstvo se pa huduje tudi na druge nedostatke. Mnogo popotnikov, kateri v zadnjem hipu pridejo na vlak, vstopi vročih v mrzli vagon. Kako lahko se zgodi, da se popotnik prehladi. Žalostnih slučajev imamo dosti. Naj bi se temu nedostatku vendar prišlo v okom.

Uradno poslopje v Radovljici. Razpisana so zidarska, kamnoseška in tesarska dela za novo uradno poslopje na dan 20. decembra t. l. Stavbene načrte i. t. d. je možno upogledati pri deželnem sodišču ljubljanskem. Vložiti je tudi kavejco.

Požigalec iz Kroepe, 21letni kovaški pomočnik Peter Ahačič, ki je sedemkrat zažgal v Kropi, je bil obsojen na 20 let težke ječe.

K zgradbi vodne naprave v Vintgarju. Okrajno glavarstvo v Radovljici je kranjski industrijalni družbi podaljšalo rok za gradnjo vodne naprave do 1. avgusta 1903. leta.

Leškega župnika, Janeza Tavčarja, o katerem smo svoj čas že poročali, da je pretepal s palico otroke pri krščanskem nauku v šoli, je minuli četrtek deželno sodišče obsodilo na 200 kron globe in obenem izreklo, da se obsojencu odvzame sposobnost še nadalje poučevati v šoli.

Kako spoštujejo naši klerikalci postave. Nek kapelan, strasten klerikalec in konsumnik na Gorenjskem, je bil pred kratkim kaznovan z denarno globo 100 K. To globo je kapelan plačal, in dotični občinski zastop jo je sprejel v svojo ubožno blagajnico. Takoj pri naslednji občinski seji pa je nek občinski odbornik, ki je obenem tudi zvest kapelanov svederc, predlagal, da naj se teh 100 kron izroči zopet kapelanu, da revež ne bode zaradi prevelikega truda in skrbi pri konsumnem društvu še škode imel. Vsi odborniki so pritrdili temu predlogu, le eden se mu je uprl, češ, da je to protipostavno. Takrat se pa oglasi trebuchast župnik, ki je bil tudi v odboru: «Kaj če je protipostavno, ker smo pa vsi za to!» A pogumni odbornik se ni dal ugnati, ampak je zapretil, da bode takoj to zadevo naznanil okrajnemu glavarstvu, ako se ugotovi stavljenemu predlogu. Potem so vendar tudi drugi odnehali, a če je kapelanova kazen še v ubožni blagajni, to nam ni znano. Kraj in imena so vsakemu radovednežu na razpolago v uredništvu «Gorenjca».

Ogenj je nastal dne 10. t. m. ponoči v hiši kmetijskega društva v Bohinju. Škode je precej na blagu.

Neusmiljena lakomnost. «Slovenski Narod» poroča: Ko je bilo zadnjič nastalo veliko vodovje, se je pri Medvodah ponesrečil neki delavec, oče sedmerih otrok. Mož je bil siromak. Zaslužil je na dan 90 kr., s katerimi je pošteno preživljal številno rodbino. Žena ponesrečenca je bila vsled izgube svojega moža tako obupana, da je hotela skočiti v vodo, da je niso zadržali ljudje siloma. Dobrosrčni ljudje so ji priskočili na pomoč, deželni predsednik baron Hein je daroval 100 K, drugi ljudje pa nekaj obleke, živil i. t. d. S tem bi bila revna rodbina za nekaj časa preskrbljena. A glej čudo! Duhovniška lakomnost je odjedla tem siromakom nekaj milodarov. Uboga vdova, mati sedmerih otrok, je prosila župnika v Dolu, naj se prizaneso pogrebni troški, a vse je bilo zaman. Plačati je morala vse do zadnjega vinarja. Še benečanski žid bi se sramoval snesti revnim otročičem milodar, župnik pa se tega — ni sramoval, ampak pograbil denar. Tak človek menda nima nobene vesti, še manj pa srca.

Popravek. V zadnji številki «Gorenjca» se je v dopisu «Iz Kranja», 2. odstavek, vrinila na strani 450, 1. kolona, 10. vrsta neljuba pomota. Vrsta naj se glasi: da so zagovorniki načrta delniške družbe že sami pozabili, in ne «spoznali».

1902.

NOVOSTI

Velecenjene gospode odjemalce
si najuljudneje ✂
dovoljujem ✂✂✂
opozarjati, da se
bližajo ✂✂✂✂✂
Božični prazniki ✂
in Novo leto ✂✂✂

ko marsikdo potrebuje posetnic ali drugih tiskovin, za katere se najtopleje priporoča
— IVAN PR. LAMPRET —
tiskar v Kranju.

Divje koze na Gorenjskem. Na grof Khevenhüllerjevem lovu v srednjevaški občini v Bohinju so na dvakratnem lovu ustrelili 54 divjih koz, v Planici pri Ratečah so jih tudi že nad 10, nekaj koz je skoro gotovo dal Galletov lov v Kotu in v Vratih pod Triglavom, Vetter, obrt. družba na Savi, brezniška in begunjska občina. t. d. Pol ure nad Kropo sta letos že meseca oktobra ustrelila gg. Fr. Šober in Ad. pl. Kappus dve divji kozi.

Kamniška «Narodna čitalnica» priredi jutri v nedeljo dne 15. decembra v društveni dvorani dramatično predstavo «V Ljubljano jo dajmo!», pri kateri sodeluje oddelek kamniškega salonskega orkestra. Vstopnina za člane 60 vin., za nečlane 1 K.

V Kamnik se preseli radi družinskih razmer koncem tega meseca gospod dr. Al. Kraut, odvetnik v Celovcu.

Na Kranjskem sploh.

«**Slovenec**», ta «prekoristni» in poštenjaški list, ki je kradel čast ljubljanskemu občinskemu odboru, županu Hribarju, dr. Tavčarju in njegovi gospej soprogi ter ženskemu telovadnemu društvu v Ljubljani, je stal minuli teden pred porotniki. V soboto se je razglasila obsodba. Glavni urednik tega lista, duhovnik mali dr. Evgen Lampe, je bil obsojen na dva meseca v zapor, katera kazen se pa izpremeni v 1000 kron globe, odgovorni urednik Ivan Rakovec pa na 10 dni zopora, katera kazen se pa izpremeni, ker sta obtožitelja sama predlagala milo kazen, na 100 K globe. Tudi sodne troške morata plačati obsojenca.

Križem sveta.

Iz Gradca se poroča, da so slovenski visokošolci rektorju izročili spomenico, s katero zahtevajo, da se na graškem in na dunajskem vseučilišču uvedejo slovenska predavanja. Rektor je imenoval to zahtevo izzivanje in grozil visokošolcem s posledicami. Obenem so se pozvali slovenski drž. poslanci, naj v tem smislu interpelirajo vlado.

Uboga Koroška. Listi poročajo, da se je od tedaj, kar je dr. Kahn škof v Celovcu, ustanovilo na Koroškem, ki šteje le 350.000 prebivalcev, sedem novih samostanov.

Malo šol, a dovolj — žganjarij. V Lvovu je profesor Majerski med drugim povdarjal pri neki seji mestnega sveta, da vsako leto raste število otrok, ki ne obiskujejo nobene šole, četudi so dolžni hoditi v njo. V zadnjem šolskem letu je bilo takih otrok v Galiciji 8000. Šole ne obiskujejo zbog nemarnosti starišev, šolskih nadzornikov, ali pa zavoljo malega števila šol in učiteljev. Ali zato cveto žganjarije. V Jaremču pripada na 100 huculskih družin 15 žganjarij, od katerih jih imajo 13 židje v rokah. Žganjarije so bile prej odprte cele noči, zdaj pa se morajo zapreti ob 10. uri zvečer. Število šol se ne poveča ali tudi število žganjarij ni manjše.

Razne vesti. Obsojena poljska perica Piasecka umira v zaporu. — Na Dunaju se je osnoval odbor za proslavo 25 letnice okupacije Bosne in Hercegovine.

Darila.

Dijaška kuhinja v Kranju. V zadnji številki «Gorenjca» je pomotoma izostal stavek: «Durakisti pri P. Mayrju K 240; povodom licitacije pri Jahaču ob navzočnosti predragega gosta iz Idrije K 28-20 in ne K 18-20.

Listnica uredništva.

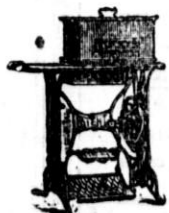
Gosp. A. G.: Podlistek «Vražar» prejeli. Hvala! Pride po novem letu na vrsto. — Nejaz: Podlistek «Francelj in Tončka» se bo priobčil. Hvala! — Gospod pošiljatelj današnjega podlistka: Presrečna zahvala. Prosimo, oglasite se večkrat, morda s kakim političnim člankom, kar nas bo prav veselilo. — Gospod dopisnik iz Bohinja: Pride na vrsto. Se priporočamo. — Dopis iz Ribnega: Prihodnjič! — Gg. dopisnikom se najiskrenejše priporočamo i nadalje.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 109—25

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Mesečna soba

za dve ali tri osebe s hrano in brez nje
se takoj odda.

Kje? pove upravništvo «Gorenjca».

201—1

Zaloga „Belske kisle vode“

(Vellacher Sauerbrunnen)

1—23

pri Albinu Rantu, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenko ter v to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejega dela. — Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepene v najboljših kakovostih. — Strelovodne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861. **L. M. ECKER** Ustanovljeno 1861.

LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z obstoječimi vodovodi, premembe in vsakršne poprave. Zgradba, stranišče in kopelnih naprav od preproste do najfinije izvršbe proti jamstvu primernege, trpežnega dela. — Proračuni na zahtevanje brezplačno. 114—24

R. LANG, Ljubljana (Kolizej)

ovarna za modroce na perean
n posteljno opravo, zaloga
pohistva.

priporoča vsake vrste:

modrocev, posteljne vloge, zrčal; podob,
otročjih vozičkov, naslonjačev, počl-
valnikov (sofa, karape, divan) in
sobno opravo 54—36

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštne prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

Mestna hranilnica

v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

4—25 katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog K 2,586.033-35. Stanje hipotečnih posojil K 1,729.049-05.

Posamezne številke „Gorenjca“

se prodajajo po 10 vin. v

Škofji Loki pri g. M. Žigonu, trafika, na
glavnem trgu;

Radovljici pri g. Otonu Homannu, glavna
trafika.

Tedenski sejem v Kranju dne 9. t. m.

Prignalo se je 198 glav goveje živine, 5 telet, 103 prašičev, 6 ovac, — koze, — buš. — 50 kg: pšenice K 8·40, prosa K 7·—, ovska K 7·25, rži K 7·75, ajde K 6·—, ječmena K 7·50, krompirja K 2·75, fižola (ribniški) K 8·—, mandaloni 6·50, koks 8·50, navaden rdeč 7·50, zelen 7·— do 7·50.

Oddajo se iz druge roke naslednji časopisi:

Mir, Soča, Domovina, Rodoljub, Domoljub, Planinski Vestnik, Narodnogospodarski Vestnik, Rdeči prapor, Kmetovalec, Učiteljski tovariš, Dolenjske Novice, Slovenski List, Zvonček, Slovenska zadruga.

Kje? pove upravnistvo «Gorenjca».

Tvrdka R. MIKLAUC

LJUBLJANA, Špitalske ulice šte. 5
naznani da je že popolnoma založena z
jesenskim in zimskim blagom.

Posebno omeni o svoji jako veliki sukneni zalogi za možke, kakor kamgarn, štof, ševiot, gorenjsko sukno i. t. d., katero blago prodaja po krojaških cenah, toraj cenejši kakor povsod drugod.

Omenim nadalje tudi, da je v zalogi najnovejše blago za ženske obleke v vseh barvah in cenah od 30 kr. naprej. Tudi imam prav lepe parhete, kambrike, kotenine, cvilih za postelje, koče, odeje i. t. d.

V vseh vrstah rut vedno zadnje novosti. Toraj povabim sl. občinstvo na nakup, da se prepriča o posebno ugodnih cenah, o dobrem blagu in prijazni potrežbi.

172—34

Spoštovanjem R. Miklauc.

Nekoliko kapljic

160—7

za
Maggi
zabelo

podeli juhi, bouillon, polivki, sočivju nepričakovano dober okus.

Dobiva se v Kranju pri FRANCU DOLENCU.

**Železnato
vino**

**krepča
malokrvne,
nervozne in
slabotne osebe**

**LEKARJA
Piccoli - ja
v Ljubljani.**
Dobiva se v lekarnah

Edina
zaloga na
Kranjskem
lekarna
Piccoli
«pri Angelu»
Ljubljana
dunajska cesta.

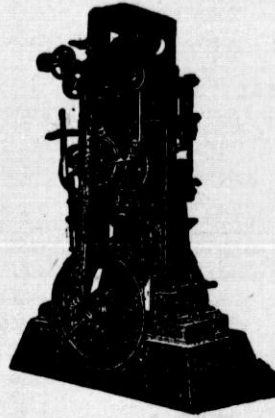
Pollitrska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar GABRIEL PICCOLI v Ljubljani točno, ako se mu pošlje 166a—11 znesek po poštnem povzetju.

FRAN DETTER LJUBLJANA

na Starem trgu šte. 1
Prva in najstarejša 156—15
zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, ki se dobivajo v njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

G. Tönnies

Ljubljana 66—34

tovarna za stroje, železo
in kovinoliavnica

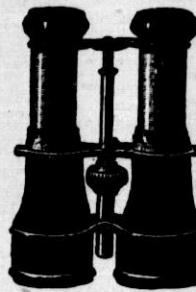
priporoča kot posebnost vse vrste

žage in vse stroje

za obdelovanje lesa, ame-
rikanske turbine, bencin-
motore in parostroje.

Optični zavod
Jos. Ph. Goldstein

Ljubljana, pod trančo št. 1

priporoča
svojo veliko

zalogo vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih dalnoglelov, kakor tudi
vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov.

Vse v to stroko spadajoča popravila
točno in ceno. 67—36

Predtiskarija **FRANJA** Predtiskarija **MERŠOL**

LJUBLJANA, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih žen-
skih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin,
krojaških potrebščin ter raznega drobnega blaga — po
zelo zmernih cenah. 158—13

Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih
vvezujejo na vsakršno blago. — Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in ceno.

Pozor!

Kdor hoče imeti dobro blago strugarskega izdelka,
97—29 kakor

kegle in krogle, krogle za balin

in sploh vsa v to stroko spadajoča dela po nizki ceni, naj
se obrne na

Ivana Vidmar-ja
strugarja v Ljubljani, dunajska cesta 11.

Hočete kupiti prav
dobro slamo-
reznico ali gepelj?

108—24

Obrnite se na skladišče

Fran Zeman

v Ljubljani, Poljanska cesta št. 24 („pri Korenu“) kjer vselej dobite tudi najboljše mlatilnice, čistilnice za žito, mline za žito in sadje, reporeznice, brane za travnike in stroje drugih vrst, posamezne dele in klinje. Trambe za vodo in gnojnico, cevi za vodvode, se tukaj dobijo najceneje.

Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica

pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4 1/2%

od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

139—16

Vizitnice in kuverte
po zelo nizkih cenah
priporoča Jv. Pr. Lampret v Kranju.

Večkrat premizano!

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, trpežne in cene
priporoča prva in največja
tovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
v Ljubljani.

73—32

Zaloga vsake vrste
pokritih in nepokritih
voz, landaverjev i. t. d.

Vsled dogovora se jemljejo tudi stari vozovi v protiračun.

Prevzema posamezna dela

kolarsko, kovaško in sedlarsko
proti jamčenju po nizki ceni.

Sprejme se več

pomočnikov in učencev.

PETER KERŠIČ

Šiška pri Ljubljani.

188—8

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

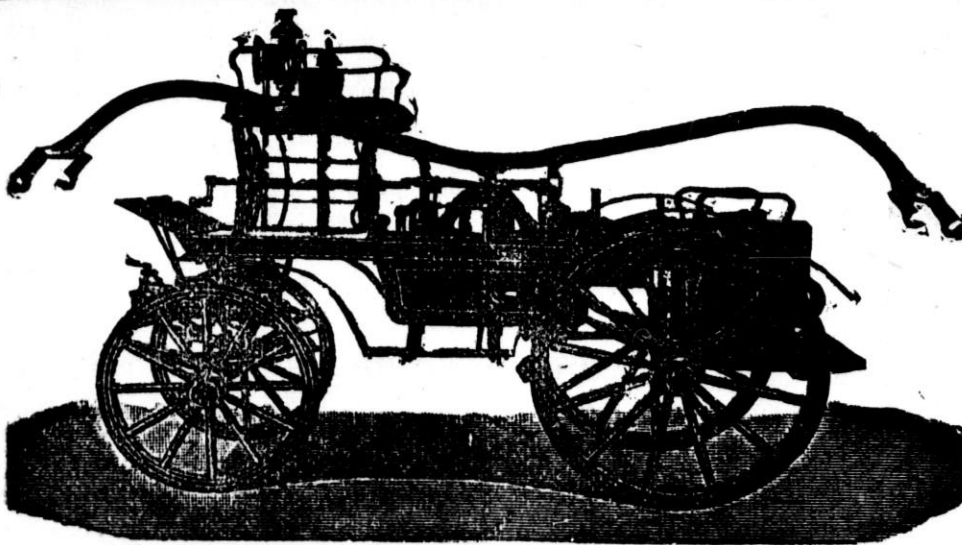
R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9
priporoča 83—48

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice, s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati delo — naučba v teku treh dni — ter ne potrebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno. Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

JOS. POGAČNIK

krojaški mojster v Radovljici štev. 41

priporoča slavnemu občinstvu

svojo delavnico za izdelovanje

Raznovrstnih oblek

za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistiških in kolesarskih oblek, havelokov, zimskih sukenj itd. za zimsko sezono.

Različno blago, in sicer najmoderneje je vedno 198-2 v zalogi.

Andrej Boucon

159-14 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE
in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, ki se izvršujejo
natančno po naročilu.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in po najnižjih
cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastoj in
frankovano.

Ivan Sartori

ključaničarstvo in trgovina z železnino ter
vsake vrste stroji

v Radovljici (Gorenjsko). 187-7

Tu se dobivajo

družinski šivalni stroji Singer	od 28 gld. do 35 gld.
krojaški " " " "	34 " " 45 "
družinski Ringsifer	50 " " 65 "
veliki " za krojače " "	62 " " 73 "
" " za čevljarje	75 "
Slamorenice	38 " " 60 "

Za vsaki stroj se jamči, in se lahko
na mestu poskusi.

Stroji dajo se tudi na obroke.

Najceneji in najboljši poljedelski stroji

dobé se pri

Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVŠEK

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vedno velika zaloga gepeljnov, slamo-
reznic, mlatilnic, čistilnic, jekle-
nih plugov in sploh vse potrebščine za
poljedelstvo. 69-34

Tudi vsakovrstna železnina kakor železo,
traverze, železniške šine, kuhinjska oprava,
razno orodje za rokodelce i. t. d.

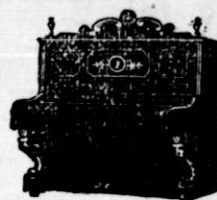
Alojzij Kraczmer

Prva in največja tvrdka za
prodajo in izposojevanje glasov-
virjev.

Ljubljana

sv. Petra cesta št. 20.

Velika zaloga kratkih klavirjev in
pianinov največje popolnosti tako
glede na glas, konstrukcijo kakor na
trajnost v jako okusni opremi vseh
slogov. 115-23

Špecialiteta: pianini z moderatorjem.

Vedna zaloga preigranih klavirjev po najnižjih cenah. — Zavod
za uglaševanje in popraviljanje klavirjev vseh vrst. — Najnižje cene
za izposojevanje.

Na deželo se tudi izposojeje.

Zaradi popolne

opustitve trgovine

se je pričela dne 11. novembra 1901.

Velika prodaja blaga

v Kranju „Pri novi tovarni“

nasproti Pупpo-tove špecerijske trgovine.

Cene so tako izvanredno nizke za dobro in
frišno blago, da bo še sedaj bogata zaloga raznega
volnatega ženskega blaga, pisanega barhanta,
moškega loškega in brnskega sukna, štrikanih
srajc, tepihov i. t. d. v kratkem izbrana, naj-
torej

nikdo te prilike ne zamudi

komur je ležeče

189-6

3-10 m moškega sukna izvrstno blago za celo obleko gld. 4-50
7 krat 78 cm to je za celo žensko lodnato obleko . . . 1-40
pisane lepe barhante 78 cm za 12-16 kr.
» » flanele 78 » » 20-22 »
» » barhansté rute kos » 19 »
» » žepne rute 3 »
cajga za cele moške hlače za komaj 52 »

kupiti, posebno, ko ima vsak pravico
blago, s katerim ni zadovoljen

nazaj prnesti.

Stanje hranilnih vlog:
1,100.000 K.

Rezervni zaklad:
nad 31.000 K.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvo

sprejema hranilne vloge vsaki dan in jih obrestuje
po 4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
za vložnike plačuje iz svojega. 164—13

Lekarna „pri zlatem orlu“ Ljubljana, Jurčičev trg 2

M. ph. Mardetschläger, lekar in kemik, J. SVOBODE nasl.
80—35 čevljarski most.

Kupite ali naročite po pošti iz te lekarnе sledeča pripoznana
domača sredstva:

Dunajske želodčne srčne kapljice, krč tolažljive, 1 steklenica
20 h, 6 stekl. 1 K.

Želodečne kapljice, 1 stekl. 20 h, 3 stekl. 1 K.

Odvajalne kroglice, v plehastih škatuljah à 40 h, 3 škatlje 1 K.

Tinktura zoper kurja očesa in flaster zoper kurja očesa in trdo
kožo à 40 h, 60 h, 80 h.

Fluid za vnanje drgnjenje, zoper trganje, pomirljivo sredstvo 1 ste-
klenica 1 K.

Trpotčev sok, kašelj pomirljiv, 1 stekl. 1 K.

Frašek zoper kašelj, sliz razkrajajoč, 1 škat. 40 h in 1 K.

Železo-kroglice v sladkorju ali oblatih delajo in pomnožujejo kri,
1 K in 2 K.

Kina-železo-Malaga za slabotne in bolne osebe, 1 stekl. 2 K.

Kapljice za zobe, pomirljivo sredstvo, steklenica 20 h in 40 h.

Najboljše in pravo ribje olje, steklenica 70 h in 1 K, pri odkupu
6 steklenic zaračuni se samo 5 steklenic.

Nadalje se priporoča redilna štupa za živino, za rogato, za
prašiče in konje v škatuljah 60 h in odprto pol kile 1 K.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne
križe, štedilnike i. t. d. 85—34

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

Adolf Hauptmann

tovarna 53—39

oljnatih barv, firnežev, lakov
in kleja

v Ljubljani.

Ilustrovani cenik brezplačno in poštne prosto.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni,
za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom
stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. —
Za oznanila plačuje se za petivrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru.
Uredništvo in upravništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina
reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Loterijska srečka dne 7. decembra t. l.

Gradec: 64 78 32 66 44

Vozni red

na gorenjski in kamniški progi državnih železnic
veljaven od 1. oktobra 1901.

A. Proga Trbiž-Ljubljana.

825	131	535	417	Odhod	Trbiž	Prihod	1255	309	1032	715
841	149	553	435	↓	Rateče-Bela Peč	↑	1241	255	1018	701
852	201	605	447	↓	Kranjska Gora	↑	1229	243	1004	689
910	221	627	507	↓	Dovje	↑	1209	231	942	627
927	239	645	525	↓	Jesenice	↑	1153	204	925	611
933	245	651	531	↓	Javornik	↑	1143	152	914	600
940	253	659	538	↓	Žerovnica o. p.	↑	—	143	904	551
953	312	718	548	↓	Lesce-Bled	↑	1125	133	853	541
959	318	724	554	↓	Radovljica o. p.	↑	1113	122	841	529
1010	329	735	604	↓	Otoče o. p.	↑	—	109	829	516
1016	336	742	610	↓	Podnart-Kropa	↑	1102	105	823	511
1026	346	752	620	↓	Sv. Jošt o. p.	↑	—	1250	809	456
1031	354	801	626	↓	Kranj	↑	1046	1246	804	451
1043	407	815	638	↓	Škofja Loka	↑	1034	1290	747	435
1055	420	827	650	↓	Medvode	↑	1022	1216	733	421
1104	429	838	659	↓	Vižmarje	↑	1012	1206	723	410
1111	436	843	706	Prihod	Ljubljana drž. k.	Odhod	1004	1158	713	402
1118	441	848	709	Odhod	Ljubljana j. k.	Prihod	1003	1154	708	359
1116	444	851	712	Prihod	Ljubljana j. k.	Odhod	1000	1151	705	356

B. Proga Kamnik-Ljubljana.

205	650	728	Odhod	Ljubljana drž. k.	Prihod	610	1106	649
218	704	741	↓	Tavčarjev dvor	↑	557	1053	636
221	707	744	↓	Črnuče o. p.	↑	553	1049	632
242	728	805	↓	Terzin	↑	533	1029	612
250	737	813	↓	Domžale	↑	526	1022	605
300	748	823	↓	Jarše-Mengiš	↑	515	1012	552
305	753	828	↓	Homec o. p.	↑	508	1006	543
319	807	842	Prihod	Kamnik	Odhod	455	953	530

V najem se odda pod ugodnimi pogoji

ki je dobro urejena v blizini Kranja. — Kje? se zve pri
198—2 upravništvu „Gorenjca“.

Naprodaj je več novih in rabljenih

HARMONIK

nemškega in dunajskega sistema. Kje se zve v
upravništvu „Gorenjca“.

185—8

A. Tschinkelna zet

Ljubljana.

Prva in edina
domača tovarna

cikorije,
figove kave,
kanditov,
kandiranega sadja
in konseru

priporoča priznano dobre in cene
svoje izdelke. 68—37

